

Onderwerp Meerjarenbegrotingen openbaar onderwijsbesturen gemeente Groningen
2025
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	3	Ons kenmerk	98348-2025
Datum		Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Zoals gebruikelijk hebben de besturen voor openbaar onderwijs die actief zijn in de gemeente Groningen hun meerjarenbegroting aangeboden aan de gemeente. Het betreft de begrotingen van Openbaar Onderwijs Groningen, Stichting Baasis en Stichting Ommeriek.

Openbaar Onderwijs Groningen (OOG) heeft in totaal 37 scholen in de gemeente Groningen, met in 2024 15.551 leerlingen. Stichting Baasis heeft in totaal 13 scholen waarvan 3 scholen met samen 706 leerlingen gevestigd zijn in de gemeente Groningen. Stichting Ommeriek heeft in totaal 24 scholen waarvan 3 openbare scholen met samen 341 leerlingen gevestigd zijn in de gemeente Groningen. Alle drie schoolbesturen werken met een Raad van Toezicht-model. De toezichtfunctie waaronder het vaststellen van de begroting wordt vervuld door een Raad van Toezicht. De begrotingen worden ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd.

De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende openbaar onderwijs. Vanuit deze verantwoordelijkheid houden wij extern toezicht op de continuïteit en het openbare karakter van het openbaar onderwijs. Het toezicht houdt in dat de gemeente kan ingrijpen in gevallen van ernstige taakverwaarlozing door een school of schoolbestuur, of wanneer het functioneren van een school of schoolbestuur in strijd is met de wet. Uit het toezicht vloeit voort dat de gemeente de begrotingen op hoofdlijnen bekijkt en met name controleert of de continuïteit van het openbaar onderwijs in gevaar is.

Wij hebben de begrotingen beoordeeld. Onderdeel van de beoordeling vormen de financiële signaleringswaarden die het Rijk hanteert. Daarnaast is voor ons de combinatie van financieel beleid met de taak van de onderwijsbesturen om kwalitatief goed onderwijs aan te bieden van wezenlijk belang.

Volgvel 1

Financiële kengetallen en begroot resultaat

Wij beoordelen de financiële situatie van de besturen aan de hand van financiële kengetallen. We gebruiken hiervoor de signaleringswaarden die de inspectie hanteert voor solvabiliteit en liquiditeit. Signaleringswaarden zijn voor de inspectie geen harde normen, maar een aanleiding om de financiële positie van het bestuur nader te bekijken. Voor de 3 besturen ziet dit er voor 2025 als volgt uit:

	Signalerings- waarde	OOG	Baasis	Ommeriek
Solvabiliteit 2	> 0,3	0,61	0,66	0,65
Liquiditeit	> 0,5/0,75	0,70	1,83	1,44
Absolute omvang liquide middelen	> € 100.000	✓	✓	✓

De scores op de financiële kengetallen solvabiliteit en liquiditeit voldoen. Wel voorziet OOG dat men in de komende jaren ten aanzien van de liquiditeit niet aan de eigen norm van 0,75% kan voldoen en in 2027 deze ook onder de signaleringswaarde van de inspectie van 0,5% dreigt te komen. Dit is met name te wijten aan de geplande investeringsuitgaven en het feit dat er in 2025 en 2026 nog middelen besteed worden die al eerder ontvangen zijn (o.a. NPO en Basisvaardigheden). OOG kondigt maatregelen aan, onder andere door het investeringsbeleid aan te scherpen. Vanaf 2028 verwacht OOG weer boven de norm te komen.

Naast de kengetallen hebben we ook het begrote resultaat van de drie besturen voor 2025 bekeken. In het resultaat na bestemming zijn mutaties in reserves verwerkt. Het geeft daarmee een beter beeld van de structurele lasten en baten.

	OOG	Baasis	Ommeriek
Exploitatieresultaat	- € 2.663.000	- € 550.887	- € 280.000
Resultaat na bestemming ¹	€ 590.000	- ²	€ 220.000

¹ In de meerjarenbegrotingen wordt zowel “Resultaat na bestemming” als “genormaliseerd resultaat” gebruikt.

² Baasis vermeldt geen resultaat na bestemming. Op basis van de inhoudelijke beschrijving kan geconcludeerd worden dat het resultaat na bestemming een veel kleiner verlies laat zien.

OOG trekt op basis van de huidige ontwikkeling van de begroting en balans de conclusie dat de kengetallen onder druk komen te staan. Vooral de liquiditeit komt onder de gewenste norm. Maatregelen om dit onder controle te houden zijn noodzakelijk. Er is geen tot weinig ruimte voor tegenvallers. Daarnaast zijn de energiekosten op het huidige (hogere) niveau nog niet structureel gedekt. Dit maakt dat voor de begroting van 2026 en verder moet worden gezocht naar extra financiële ruimte, vooral ook in structurele zin.

Om in de toekomst boven de norm voor liquiditeit te blijven en te komen tot een duurzaam structureel begrotingsevenwicht dienen nog aanvullende maatregelen te worden getroffen. Dit wordt in 2025 nader uitgewerkt.

Volgvel 2

Stichting Baasis heeft de komende twee jaar een negatief resultaat. Dit wordt veroorzaakt door de besteding van de nog beschikbare NPO-gelden, de voorinvestering basisvaardigheden, het vervroegd vernieuwen van de oudere inventaris van de scholen en de eenmalige bekostiging die in 2025 wordt verstrekt, zijnde de professionaliseringsgelden en de overgangsbekostiging. Mede vanwege de beschikbare reserve zien we geen reden voor zorg.

Ommeriek geeft aan dat het negatieve resultaat toch acceptabel wordt gevonden. Het eigen vermogen is zodanig dat negatieve resultaten voor de komende jaren gedragen kunnen worden. En uit de begroting blijkt dat in de latere jaren het verwachte exploitatieresultaat meestal positief is (behalve in 2027). Deze combinatie biedt voldoende grond om op korte termijn geen specifieke maatregelen te treffen. Hierbij wel de kanttekening dat de inzet van personeel gekoppeld aan leerlingenaantal en subsidies zal afnemen conform de in de begroting opgenomen aantallen. In tegenstelling tot vorig jaar gaat Ommeriek ervan uit dat de bekostiging voor de verbetering van basisvaardigheden door het Rijk daadwerkelijk plaats zal gaan vinden.

Uitdagingen

De drie schoolbesturen geven aan dat ze komende jaren met verschillende uitdagingen te maken hebben.

OOG heeft in het kader van risicomanagement een inventarisatie gemaakt van de belangrijkste risico's. Aandachtspunt is de dalende liquiditeit. Om dit enigszins te kunnen beheersen is kritische afweging van investeringsvoorstellen noodzakelijk. Daarnaast zijn er financiële aandachtspunten m.b.t. de indexatie voorschot, de baten Samenwerkingsverband PO, de groeibekostiging PO, de ontwikkeling van de rente, de energielasten en de CAO VO. Tot slot ligt er een risico bij de scholen waar nog geen concreet plan ligt ten aanzien van de taakstelling.

Ook Baasis heeft een risicomatrix ingevuld. Zij zien daarnaast vooral uitdagingen in het voorkomen van personeelstekorten door actief HRM-beleid te voeren en in het onderhoud en vernieuwen van de scholen. Ook de Taalschool in Eelde, de samenwerking onderwijs-opvang en de positie intern begeleiders vragen aandacht. Ommeriek heeft een uitdaging naar aanleiding van dalende leerlingaantallen. Daarmee zullen de inzet van personeel en ontvangen subsidies lager worden. Ommeriek ziet daarnaast onvoldoende zekerheid dat indexatie alle kostenstijgingen volledig zal vergoeden.

Conclusie

Wij zien in de meerjarenbegrotingen dat er bij de verschillende besturen verschillende zaken spelen. Bij OOG zijn er zorgen om de ontwikkeling van de liquiditeit, bij Baasis en Ommeriek staan de resultaten onder druk, waarbij aangetekend moet worden dat men zich (nog) geen zorgen maakt om de financiële situatie.

De gemeente Groningen voert met regelmaat overleg met OOG over zowel de kwaliteit van het onderwijs als over de financiële ontwikkelingen. Met Baasis wordt twee keer per jaar samen met de gemeente Tynaarlo overleg gevoerd, ook hier over zowel de kwaliteit van het onderwijs als de financiën. De gemeente heeft met Ommeriek geen periodiek overleg, wel houden we de vinger aan de pols aan de hand van de meerjarenbegroting.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.